

Homilie Benedikta XVI. k příležitosti zahájení Roku víry

Vložil/a Václav Novák, 12. Říjen 2012 - 0:00

- [Farní obvod](#)
- [Duchovní](#)
- [Rok víry](#)

Ctihodní bratři, drazí bratři a sestry, dnes s velkou radostí, padesát let po zahájení Druhého vatikánského ekumenického koncilu, začínáme Rok víry.

Jsem rád, že mohu pozdravit vás všechny, zejména Jeho Svatost, konstantinopolského patriarchu Bartoloměje I. a Jeho Milost, canterburského arcibiskupa Rowana Williamse. Pamatuji dále zvláště na patriarchy a vrchní arcibiskupy východních katolických církví a na předsedy biskupských konferencí. Na připomínku koncilu, který někteří z nás zde přítomných, jež zdravím s obzvláštními sympatiemi, mohli prožít osobně, byla tato slavnostní bohoslužba obohacena o několik specifických znamení: úvodní procesí, které mělo připomenout pamětihodný průvod koncilních otců vstupujících do této baziliky; intronizace evangeliáře stejného jako ten, který byl používán během koncilu; odevzdání sedmi závěrečných poselství koncilu, která předám na závěr před požehnáním. Tato znamení mají nejenom připomínat, ale také nabízet perspektivu, která tuto připomínku přesahuje. Vybízí nás, abychom se hlubším způsobem stali součástí duchovního hnutí, které charakterizovalo Druhý Vatikán, a abychom si jej osvojili a nesli dál v jeho pravém významu. Tímto významem byla a stále je víra v Krista, apoštolská víra, oživená vnitřní pobídkou hlásat Krista každému člověku a všem lidem na pouti církve cestami dějin.

Rok víry, který dnes zahajujeme, důsledně navazuje na pouť, kterou se církev ubírala během posledních padesáti let: od koncilu skrze magisterium Božího služebníka Pavla VI., jenž v roce 1967 vyhlásil „Rok víry“, přes Velké Jubileum roku 2000, kterým bl. Jan Pavel II. představil celému lidstvu Ježíše Krista jako jediného Spasitele, stejného včera, dnes a navěky. Mezi těmito dvěma papeži – Pavlem VI. a Janem Pavlem II. – existovala hluboká a naprostá konvergence právě, pokud jde o Krista, jenž je středem kosmu i dějin, a pokud jde o apoštolský zápal hlásat Jej světu. Ježíš je středem křesťanské víry. Křesťan věří v Boha skrze Ježíše Krista, který zjevil Jeho tvář. On je naplněním Písma a jeho definitivním interpretem. Ježíš Kristus není jenom předmětem víry, ale jak praví List Židům je Tím, „od něhož naše víra pochází a On ji vede k dokonalosti“ (12,2).

Dnešní evangelium nám praví, že Ježíš Kristus, zsvěcený Otcem v Duchu svatém, je pravým a trvalým podmětem evangelizace. „Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst“ (Lk 4,18). Toto Kristovo poslání, tento Jeho pohyb pokračuje v prostoru a v čase, prochází staletími a kontinenty. Je to pohyb, který vychází od Otce a silou Ducha svatého nese radostnou zvěst chudým ve smyslu materiálním i duchovním. Církev je prvním a nezbytným nástrojem tohoto Kristova díla, protože je s Ním spojena jako tělo s hlavou. „Jako Otec poslal mne, tak já posílám vás“ (Jan 20,21). Tak pravil Zmrtvýchvstalý učedníkům, dechl na ně a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého“ (Jan 20,22). Bůh je hlavním podmětem evangelizace světa skrze Ježíše Krista. Kristus však předal svoje poslání církvi, tak učinil a nadále tak činí až do konce časů, tím že učedníkům vlévá Ducha svatého, který na Něm spočinul a zůstal v Něm po celý Jeho pozemský život, přičemž Mu propůjčil moc, aby „vyhlásil zajatým propuštění, slepým navrátil zrak, zdeptané propustil na svobodu a vyhlásil milostivé léto Páně“ (Lk 4,18-19).

Druhý vatikánský koncil nechtěl učinit víru tématem nějakého zvláštního dokumentu. A přesto byl zcela oživován vědomím a touhou znovu se takřikajíc ponořit do křesťanského tajemství, aby se mohlo účinně předávat soudobému člověku. V této souvislosti se Boží služebník Pavel VI. vyjádřil dva roky po skončení sněmu: „Třebaže koncil výslovně nejedná o víře, mluví o ní na každé stránce, uznává její vitální a nadpřirozený charakter, předpokládá její celistvost a moc a zakládá na ni svoje učení. Stačilo by připomenout některé koncilní výroky, abychom si uvědomili podstatnou důležitost, kterou koncil důsledně a v rámci církevní věroučné tradice přikládá víře, pravé víře, jejímž zdrojem je

Kristus a přívodem magisterium církve“ (Katecheze na gen. audienci, 8. března 1967). Tolik Pavel VI. v roce 1967.

Musíme se však nyní vrátit k tomu, kdo Druhý vatikánský koncil svolal a zahájil. Bl. Jan XXIII. v inaugurační promluvě představil hlavní účel koncilu těmito slovy: „Ekumenický koncil má především za úkol střežit posvátný poklad křesťanské nauky a účinněji jej vyučovat. ... Hlavním účelem tohoto koncilu tedy není diskuse nad tím či oním tématem věrouky... Kvůli tomu nebylo koncilu zapotřebí... Nezbytné je, aby jistá a neměnná nauka víry, která musí být věrně respektována, byla prohloubena a prezentována způsobem, který odpovídá na požadavky naší doby“ (AAS 54, 1962, 790.791-792) - řekl papež Jan při inauguraci koncilu.

Ve světle těchto slov lze porozumět tomu, co jsem tehdy sám zakusil. Na koncilu panovalo dojemné napětí ve vztahu ke společnému úkolu dát zazářit pravdě a kráse víry v naší dnešní době, aniž by byla obětována požadavkům přítomnosti či spoutána minulostí. Ve víře zní věčná přítomnost Boha, který transcenduje čas a přesto ji můžeme přijmout jedině v našem neopakovatelném dnešku. Proto mám za to, že zvláště při této významné příležitosti je nejdůležitější, aby bylo v celé církvi oživeno ono pozitivní napětí, ona touha znovu hlásat Krista současnému člověku. Aby však tento vnitřní podnět k nové evangelizaci nezůstal pouze ideálem a nevnášel zmatek, je zapotřebí, aby stál na konkrétním a přesném základě. A tím jsou dokumenty Druhého vatikánského koncilu, které daly tomuto podnětu výraz. Proto jsem již vícekrát zdůraznil nezbytnost vrátit se takřkajíc k „liteře“ koncilu, tj. k jeho textům, aby byl nalezen jeho autentický duch, a opakovat jsem, že v nich spočívá pravé dědictví koncilu. Odvolání se k jeho dokumentům chrání před upadnutím do krajností anachronických nostalgii či úprku vpřed a umožňuje pochopit novost v kontinuitě. Koncil nevynalezl žádnou novou materii víry, ani nechtěl nahradit tu starou. Spíše měl starost o to, aby tatáž víra byla i dnes dále žita a v měnícím se světě byla vírou živou.

Pokud se sladíme s autentickým postojem, který bl. Jan XXIII. koncilu dal, budeme ho moci během tohoto Roku víry aktualizovat v rámci jednotného putování církve, která chce neustále prohlubovat výbavu víry, kterou jí svěřil Kristus. Koncilní otcové chtěli účinně prezentovat víru a pokud s důvěrou navázali dialog s moderním světem, stalo se tak proto, že si byli jisti svojí vírou, pevnou skálou, na které stáli. V následujících letech však mnozí bez rozlišování přejímali dominantní mentalitu a zpochybňovali samotné základy depositum fidei (pokladu víry), který bohužel už nepovažovali za svůj ve svých pravdách.

Jestliže dnes církev vyhledává Rok víry a novou evangelizaci, pak ne proto, aby uctila nějaké výročí, nýbrž protože ji potřebuje ještě více než před padesáti lety! Odpověď na tuto potřebu je stejná jako ta, kterou dali papežové a koncilní otcové a která je obsažena v koncilních dokumentech. Také iniciativa založit Papežskou radu pro novou evangelizaci, které děkuji za zvláštní přínos k tomuto Roku víry, zapadá do této perspektivy. Duchovní zpuštění v těchto desetiletích pokročilo. Co znamenal život a svět bez Boha, bylo možné poznat z některých tragických stránek dějin už během koncilu, ale nyní to vidíme kolem sebe každý den. Rozšířila se prázdnota. Avšak, právě vycházíme-li ze zkušenosti této pouště, této prázdnoty, můžeme nově objevit radost z víry a její životní význam pro sebe, muže i ženy. Na poušti se objevuje hodnota toho, co je pro život podstatné. V současném světě tak existuje bezpočet znamení, která nezřídka - implicitně či negativně - vyjadřují žízeň po Bohu, po nejzajímavějším smyslu života. A na poušti jsou zapotřebí především lidé víry, kteří svým vlastním životem ukazují cestu k zaslíbené zemi a tak udržují naději v bdělém stavu. Žitá víra otevírá srdce k Boží milosti, která osvobozuje od pesimismu. Evangelizovat znamená dnes více než jindy dosvědčovat nový život proměněný Bohem a tak ukazovat cestu. První čtení mluvilo o moudrosti pocestného (srov. Sir 34, 9-13). Cesta je metaforou života a moudrý pocestný je ten, který si osvojil umění žít a může jej sdílet bratřími, jako je tomu mezi poutníky putujícími do Santiaga de Compostela nebo při jiných poutích, které se nikoli náhodou v těchto letech vracejí do módy. Jak je možné, že dnes tolik lidí vnímá potřebu vydávat se na tyto poutě? Není tomu snad proto, že v nich nalézají nebo alespoň tuší smysl svojí existence ve světě? Můžeme tedy tento Rok víry pojímat jako putování pouštěmi současného světa, na které si s sebou bereme jenom to podstatné: ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani peníze, ani dvoje šaty - jak praví Pán apoštolům, které posílá na cestu (srov. Lk 9,3), nýbrž evangelium a víru církve, kterou jasně vyjadřují dokumenty Druhého vatikánského koncilu stejně jako Katechismus katolické církve publikovaný před dvaceti lety.

Ctihodní a drazí bratři, na 11. říjen 1962 připadala památka Nejsvětější Matky Boží. Jí svěřujeme Rok

Homilie Benedikta XVI. k příležitosti zahájení Roku víry

Publikováno na webu Římskokatolická farnost Mnichovo Hradiště (<http://dekanstvimh.cz>)

víry, jak jsem to učinil před týdnem při pouti do Loreta. Ať na cestě nové evangelizace Panna Maria stále svítí jako hvězda. Kéž nám pomáhá uvádět do praxe pobídku apoštola Pavla: „Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte... Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci“ (Kol 3,16-17).

Amen.

Přeložil Milan Glaser

(převzato z [České sekce RV](#))

Příloha

[20121011 - Homilie - zahájení roku víry.pdf](#)

Velikost

64.71 KB